

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz Lajos** Laptulajdonos a **COEVIN** Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali törvényszék bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938). Alapította: **Dr. VUCHETICH ENDRÉ** és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkezőség lapja

Kesselring teljes erővel megindította a támadást a nettunoi hídjó ellen

Exchange Telegraph: A helyzet rendkívül súlyos

Moszkva feltétel nélküli megadást követel Finnországtól — Tanner lemond? — Messzemenő kormányátalakítás nem valószínű — írja a Stockholms Tidningen

Göbbels az európai háborúról: „Döntés csak katonai eszközökkel lehetséges”

Súlyos harcok Krivojrogól délkeletre — Arcvonalrövidítés Sztaraja Russzjánál

A finn helyzetben — a jelentések-ből ítélve — még nem történt fordulat. A finn kormány és a különböző politikai körök megbeszéléséről még mindig nem szivárgott ki oly részlet, amely a további fejleményekre nézve tájékoztatást szolgáltatna. Tény, hogy a különbékére felszólító amerikai jegyzéket a finn kormány „alapos és pontos vizsgálata alá vette.”

Az Uusi Suomi — mint Helsinki-ből jelentik — azt írja a helyzetről, hogy az amerikai figyelmet Washington jószándékának bizonyítja. Majd így folytatja a lap: — A finn népek kell a béke, de nem szabadsága árán. A béke kérdése 1939 óta egészen attól függött, hogy a Szovjet-Unió Finnországgal szemben milyen politikát követett.

A Hufvudstadsbladet ezeket írja: — Nem tudjuk másként elgondolni, mint úgy, hogy Finnország felelős kormánya először is megfontolja az amerikai kezdeményezést, azután pedig meg-szerzi a tárgyi tájékoztatást azokról az előfeltételekről, amelyek megnyitják a nemzetnek a békehez vezető utat. A tényleges helyzet alapos ismerete biztosabb alanya a felelős döntéseknek, mint a merő feltevések és találgatások.

Finnország

A finn helyzetről eddig érkezett jelentések alapján a kiemelkedőbb mozzanatok a következő politikusok személyével hozhatók kapcsolatba:

Gullion amerikai ügyvivő, aki január 31-én megjelent a finn külügyminisztériumban és ányújtotta az Egyesült Államok jegyzékét, továbbra is Helsinkiben tartózkodik. (Schönfeld, az USA, helsinki követe, aki hosszabb idő óta elhagyta a finn fővárost, végleg visszalépett tisztességétől).

Ramsay finn külügyminiszter az amerikai ügyvivővel folytatott megbeszélése után jelentést tett a minisztertanácsnak. Ribbentrop német külügyminiszterrel való találkozásának hírére megcáfolták. Ramsay a svéd néppárti értekezletén, párizsvezetői minőségben, beszámolt a külpolitikai helyzetről. A német és svéd követtel való tanácsko-zása, valamint a Stockholmból visszaérkezett Erkkó jelentésének meghallgatá-sa után összehívta a parlament külügyi bizottságát és behatóan ismertette az ed-digi tájékoztatókat eredményt.

Tanner pénzügyminiszter, aki Linkomies miniszterelnök betegsége miatt részben a kormányfő teendőit is ellátta, a maga részéről is meg-szavazta a szociáldemokrata párt érte-keztetésének határozatát, amely kimondot-ta, hogy helyesnek tartandó, ha a finn kormány tudakozná az orosz békefel-tételek iránt. Tanner személye ellen a Szovjet ismételt kifogást emelt. Er-

re célozva, lemondásának lehetőségéről több svéd lap hírt adott. A Stockholms Tidningen szerint messz-szöbbszámú kormányátalakítás nem való-szerű.

Prokope washingtoni finn követ erőlyesen megcáfolta azt a hírt, hogy a finn kormány benyújtotta lemondását.

Blücher helsinki német követ, aki Berlinben és a vezéri főhadiszálláson tett látogatásáról nemrég érkezett vissza Helsinki-be, kihallgatáson jelent meg Ramsay külügyminiszterrel és ki-fejtette előtte a német kormánynak a legutóbbi eseményekkel kapcsolatban ki-álakult állásfoglalását.

Mannerheim tábornagyot a kormány Helsinki-be hívta, hogy megbe-szélje vele az új fejlemények követke-zésében álló helyzetet. Mannerheim tevérséjében több finn katonai szakértő is a fővárosban tartózkodik.

Ryti finn államelnök fogadta a kor-mány kérésére öt felkereső Mannerheim tábornagyot, hogy tanácskozzék vele a jelenlegi politikai és katonai helyzetről. Mannerheim előzőleg több demokráta és szocialista képviselővel tárgyalt.

Ehrenroth finn belügyminiszter ellátogatót Stockholmba, hivatalos köz-lés szerint azért, hogy beszédet tartson a svéd „Finnországot segítő bizottság” ülésén. Vele együtt Stockholmban volt Virtanen Atos, a finn képviselőház külügyi bizottságának tagja is. Mind-ketten visszaérkeztek már Helsinkibe.

Erkkó volt finn külügyminiszter, aki különben a Helsingin Sanomat című lap kiadója, szintén a svéd fővárosban járt. Ott elmondott rádióbeszéde nagy felhányást keltett. Nyilatkozatát az angol-szász sajtó „békebézédnek” minősítet-te, mire a finn kormány hivatalosan kö-zölte, hogy Erkkó „magánvéleményt nyilvánított.” Stockholmi megbeszélé-seit befejezve, e hét elején Erkkó jelen-tést tett kormánynak.

Paasikivi szerepe

Juho Paasikivi finn államtaná-csos, volt miniszterelnök február 12-én repülőgépen Stockholmba utazott. A 74 éves Paasikivi, aki a finn jobboldali párt tagja, gyakran játszott szerepet hazája politikai életében. 1941 óta visz-szavonul tan élt és emlékiratai összeállít-sával foglalkozott. Paasikivi most ki-jelentette, azért jött Stockholmba, hogy „egy orvossal megvizsgáltassa magát” és hogy „rég barátjaival találkozzék.” Látogatása magánjellegű, — ezt távira-tozta az NST, helsinki tudósítója is.

Finnország jelenlegi helyzetéről Paasikivi nem akart nyilatkozni és kijelen-tette, hogy lojálisan akar viselkedni a kormánnyal és a többi felelős tényező-vel szemben. Stockholmi jelenlétének diplomáciai és sajtó-körök rendkívüli jelentőséget tulajdonítanak. Rámutat-nak arra, hogy Paasikivi stockholmi lá-

tozása, a finn parlament legnagyobb pártjának, a szociáldemokrata pártnak azon határozata után, melyben felhiv-ták a kormányt, érdeklődjék a Szovjet-Unió békefeltételei iránt, várható volt. Emlékeztetnek arra, hogy Paasikivi már 1920-ban vezetője volt annak a finn kül-döntésnek, amely az első finn-szovjet békét megkötötte és Finnország függet-lenségét biztosította. Később stockhol-mi finn követ volt, majd 1939-ben kor-mánya Moszkvába küldte, hogy kivédje a Finnországgal szemben támasztott orosz követeléseket, amelyek folyán ki is tört a háború. 1940 márciusában ő kö-tötte meg a moszkvai békét, majd kine-vezték Finnország szovjetországi követevé. E tisztségétől egy hónappal a keleti háború kitörése előtt, 1941 máju-sában vált meg. Azóta kikapcsolódott a politikai életből.

Stockholmi diplomáciai körök szerint Paasikivit egész politikai mulja alkal-massá teszi arra, hogy hazájának a szo-roncaztatás jelenlegi óráiban rendelke-zésére álljon.

Paasikivi kijelentette, hogy hosszabb ideig szándékozik Stockholmban ma-radni.

Kollontaj asszony, stockholmi szovjet követjel való megbeszélésének hírére Helsinki cáfolja.

Paasikivi moszkvai meghívásának hí-ré a semleges hírforrások is fenntar-tással közlik.

Linkomies Edvin finn miniszter-elnök — mint a DNB, helsinki tudósító-ja táviratozza — több heti betegség után felgyógyult és árvete hivatalt. Bizonyos kormányügyeket betegségé alatt is személyesen irányított.

A szovjet külpolitika

A szovjet külpolitika az utóbbi időben több meglepetéssel szolgál: szövetségesei számára. Több, látszatra érthetetlen és olykor egymásnak ellentmondó szovjet külpolitikai sakkhúzásra célozva a svájci lapok azt írják, hogy csak akkor lehet jelentőségüket felmérni, ha a velük pár-huzamos diplomáciai tárgyalások min-den részletkérdése is ismeretes lesz majd. A svájci lapok óvnak annak a fel-tételezésétől, hogy a szovjet külpolitika irányításából hiányzik az egységes el-gondolás. Látszatra tényleg sokszor erre engednek következtetni egyes jelensé-gek, a valóság azonban másként fest.

Behatóan foglalkozik a szovjet kül-politika irányvonalaival a Tat című svájci lap is érdekesen fejtegeti a szovjet célkitűzések valószínű gazdasági szem-pontjait. A Tat úgy véli, hogy Moszkva külpolitikai törekvéseinek megítélésében talán túlságosan szem előtt tartották a hadászati és hatalmi oldalt, pedig meg kellene vizsgálni, vajjon a gazdasági szempontok nem játszanak-e ugyan-olyan, vagy talán még jelentősebb szere-pet, mint a katonai és diplomáciai ténye-

zők. A svájci lap szerint nemcsak a szov-jet-cesh szerződés és a lengyel terüle-tekre bejelentett igény, hanem a Len-gyelországnak nyugati területekkel való kárpótlására tett javaslat is gazdasági elgondolásokra vezethető vissza. Mosz-kva a Szovjet-Unió háború utáni gazda-sági szükségleteit tartja szem előtt. Ezt a feltevést a svájci lap egyes brit körök véleményében is igazoltnak látja, mely szerint Szovjet-Oroszország háború utá-ni magatartása nagy vonalakban ugyan-az marad, mint most, a háborús években. Moszkva elfogadja majd a külföldi tá-mogatást, de mivel erővel azon lesz, ne-hogy gazdaságilag függő helyzetbe ke-rüljön a külfölddel szemben.

A kelet-európai iparvidékek

— Az oroszok figyelme éppen ezért ma is elsősorban az ipari területekre irányul. Azokra az ipari területekre, amelyek Szovjet-Oroszország nyugati határa mentén, a Balti-tenger és a Duna között fekszenek, — írja a Tat.

— A háborús fejlemények folytán ezek a területek iparilag igen erősen fellendültek, — folytatja a svájci lap. — Cseh- és Morvaország, Felső-Szilézia, a Lodz körüli vidék az utóbbi években ipari tekintetben hatalmas fejlődésen ment át. Alsó-Sziléziában, Pomerániában és Kelet-Poroszországban eddig tisztára mezőgazdasági jellegű vidékek ipari vidékekké változtak, ahol a lehető legkövetesebb ipari termelés folyik. Moszkva most főként arra törekszik, hogy ezeket a területeket befolyása alá vonja és a háború után a Szovjet-Unió ujjáépítésére alkossa ki, — fejezi be érdekes cikkét a Tat.

Mindezek előrebocsátása után jellem-ző a londoni Observer legújabb köz-lése, melyet a Bund című svájci lap ér-tesztülése nyomán a DNB, berni tudósi-tója is ismertet. Az Observer szerint a Szovjet-Unió most újabb területi kö-veteléseket támaszt. A már ismert len-gyelországi területi követeléseken kívül Moszkva területi igényt jelent be Kelet-Poroszország, Kelet-Pomeránia és Felső-Szilézia egyes részeire is. Ezenfelül Moszkva meg akarja szerzni Königs-berg keletporoszországi kikötővárosát is, hogy annak birtokában a szovjet hajó-had uralkodhassék az egész Keleti-ten-geren, — írja az Observer.

Benes emlékirata

Newyorkból származó értesülést is-mertett egy isztanbuli jelentés. E szerint Benes az elmúlt napokban emlékiratot juttatott el az Egyesült Államok külgy-minisztériumához. Memorandumában — moszkvai benyomásai alapján — kifejti, hogy a szovjet kormány a háború alatt és után egyaránt kész részt venni a moszkvai és teheráni értekezlet során körvonalazott nemzetközi együttműkö-désben. Sztalin azonban a volt Romanov-

féle birodalom határain belül fekvő területeken nem hajlandó beleszólást elűzni egyik szövetséges részéről sem. Benes emlékirata szerint Churchillnek és Rooseveltnek Teheránban tett kijelentései sem jutták megváltoztatni Sztalin álláspontját.

Moszkva és a kis államok

Érdekes svájci lapvéleményt ismertető Nemzetközi Sajtótudósító bázeli tudósítója A Basler Nationalzeitung — az NST. közlése szerint — hangsúlyozza, hogy a Szovjet-Unionban megvan az együttműködési szándék Nagy-Britanniával és az Egyesült Államokkal. A svájci lap rámutat arra, hogy a nemzetközi közvélemény

alapsan megvitatta a szovjet alkotmány megváltoztatását, de érdekes módon elterülte figyelmét a Szovjet-Unionnak a nyugati szövetséges hatalmakkal való együttműködési szándékára.

— A Szovjet-Union ugyan fel akarja szívni magába a kis szomszédokat — írja a Basler Nationalzeitung — ugyanakkor azonban nagy súlyt vet arra, hogy a nyugati hatalmakkal való együttműködése elé ne emeljen áthághatatlán akadályokat. A nagy kapitalista hatalmakkal a szovjet kormány meg egyezésre törekszik a kis államok befolyását viszont, különösen az Oroszországgal szomszédos államokét, aláítani igyekszik. — így vélekedik a bázeli lap. (—r)

A politikai arcvonal

Helsinki hangulata a bombázások után

Stockholm (Tp). A Stockholm Tidsningen című svéd lap helsinki tudósítója a finn főváros hangulatával foglalkozva megállapítja, hogy rossz pszichológus lenne az, aki arra számítana, hogy egy népet, amely öt évszázadon át minden nélkülözést elviselt, a

légi támadás „rábeszélő erejével” befolyásolni lehetne. Finnország mint független nép akar tovább élni.

Az érthetetlen szovjet támadások Helsinki ellen nyilván azt célozzák, hogy a finn nép körében nyugtalanságot keltsenek. — írja a svéd lap.

Berlin zsarolásnak minősíti a Karélia kiürítésére vonatkozó szovjet követelést

Berlin. (DNB). Illetékes német helyen a finn helyzettel kapcsolatban a főbb között a következőket közölte:

A Prudának azt a ciklét, amely felhívja Finnországot, hogy végleg irtse ki Karéliát, mert ellenkező esetben Finnország meg fogja érezni a szovjet védelmi súlyát, Berlinben kifejezett zsaroló és politikai jellegű fenyegető kísérletnek minősítik.

Berlinben hangsúlyozzák, hogy a Prudának ez a bejelentése nem tartozik az addigi szokásos fenyegetések közé, amelyekkel szemben Finnország mindig kedvvel állapontot foglalt el.

FINNORSZÁG NEM VESZ RESZT AZ IDEI NEMZETKÖZI MUNKAÜGYI ÉRTEKEZLETEN

Helsinki. (Rador). A DNB jelent: Hivatalosan közlik, hogy Finnország lemondta a nemzetközi munkaügyi hivatal legközelebb tartandó értekezletén való megjelenését. Mint ismeretes, az értekezlet ez év áprilisában lesz Philadelphian. A részvételről való lemondást

Helsinkiben azzal indokolják meg, hogy Finnország megjelenése az értekezleten a jelenlegi nemzetközi helyzetre való tekintettel, nehézségeket támasztana, de azonkívül az értekezleten résztvevő megbízottak utazásának megszervezése szinte lehetetlen volna. A finn kormány annak az óhajának ad kifejezést, hogy mint 1919. óta mostanáig tepte, ezúttal is részvesz a munkaügyi hivatal munkájában.

Moszkva feltétel nélküli megadást követel Finnországtól

Bucaresti. (S. P. P.) Berlinből jelentik: A Wilhelmstrassen tegnap, a finn helyzettel foglalkozva, Helsinkiből származó értesülés alapján kijelentették, jelenleg az a benyomás, hogy a Szovjet-Union ragaszkodik a feltétel nélküli megadáshoz.

Londoni hír szerint a brit kormány csak akkor veszi fontolóra a finn kérdést, ha Mannerheim tábornagy aláírja a feltétel nélküli kapitulációt.

hefőiségeit csak stílették, de nem képesek fékezni vagy éppen feltartóztatni. Az angol-amerikai háborus célkitűzés önmagában összeomlik. A helyett hogy Európát a háboru előtti állapotába visszavevénék, az angolok és amerikaiak a bolsevista kolosszusnak az utját egyengetik. A háboru sorsát nem nyilatkoznak, vagy utópisztikus vágyalmok döntik el, hanem már csak a katonai hatalmi eszközök, Európa ma az utolsó döntés előtt áll, a megmaradás vagy a halál között kell választani, — hangoztatja Göbbels dr.

Jelentéseink a harcerekéről

Kilenc német hadosztály rohamozza a nettunoi hídfőt

Berlin. (Tp). Kesselring tábornagy, a déliolaszországi harcerek teljes erővel megindította a támadást a nettunoi hídfő ellen. A német csapatok támadásának célja a hídfő-állás teljes felszámolása.

Londoni jelentés szerint kilenc német hadosztály kezdett támadást tigris-páncélosokkal, nagyszámú egyéb páncélosokkal és messzehordó ütegekkel.

A harcokba — mint Berlinből jelentik — jó eredménnyel beavagkozott a légierő is, hogy támogassa a csapatok előretörését.

HATALMAS TÜZERSÉGI TÁMADÁS — NÉMET TERNYERÉS AZ ANZIOI UTON

Lisszabon. (Tp). A londoni Exchange Telegraph című lap értesítése szerint Kesselring tábornagy gyalogos és páncélos csapatai szakadatlan harcban állanak a nettunoi hídfő csapataival. A veszteségeket eddig mindkét fél ki tudja egészíteni tartalékaival. Az angolzás csapatoknak olyan hatalmas tüzersiégi fizetést kellett elviselniük, amilyent eddig még nem állottak ki. A támadások és ellenátadások olyan gyorsan váltakoznak, hogy a helyzetről pillanatnyi képet alkotni lehetetlenség.

A gazda és a lelkipásztor

Az „Erdélyi Gazda” legújabb számaiban vettük át az alábbi cikket:

Amint a földnek gondozója van, úgy szükséges az is, hogy a lélek gondozására lelkipásztor legyen. A nyáj mellé pásztor kell. Természetesen akadnak gazdák, akik nem így gondolkoznak. Van, aki vakondokként csak a földről akar tudni s nem gondolja meg, hogy a legjobb föld sem hozza meg a termést, ha Isten nem akarja. Az ilyen földhözragadt ember nem akar tudni Isten szolgálójáról sem. Csak sajátjának lehet, hogy Isten egész üdv munkájából, egyházából, szolgálatából leiki rövidlátásában semmit sem tudott észrevenni.

Önudaftos gazda tudja, hogy nemcsak élni, hanem hinni is kell, avégett, hogy életünk igazán emberi élet lehessen. Mint mindenre a világon, a hitre is tanítanunk kell egymást. Sőt, ezt kell leginkább tanítanunk: az istennel való életet, mert ezt főri leginkább össze a bűn, — itt van gyakorlásunk külféje. És ki tudná jobban, mint a gazda, hogy társ nélkül semmire sem megyünk, ezért kell egymásnak társai, pásztorai legyünk.

Az is hamar észreveszi a nyitottszerű gazda, hogy papja az ő egész életének segítője, támasza. Mert igaz ugyan, hogy „a papnak a templomban a helye” s elsősorban arra van hivatva, hogy a lelkiekkel törődjék, de nem felejtethi azt sem hogy a lélek itt a földön testben jár. A legvallásosabb ember sem tekint-hező pusztá léleknek és nem szakítható ki ebből a világból. A jó pásztor nyáját ott is igyekszik megismerni és megsegíteni, ahol van. A maga testi életkörülményeiben és a földi világban. Ezért van az, hogy minél buzgóbb egy lelkipásztor, annál hajórozottabban és tisztábban követeli, hogy hívei Istennek szenteljék magukat, Isten országát kiadják. Ha hívei ezt teszik, ő is készségesebben segít azoknak minden testi-lelki bajukban. „Egy a szükséges dolog”, de ez ezerele uton szolgálható és távolról sincs ellenfeletben a lelkipásztor földi munkájával. A bibliai lelkipásztor sok mindenben tud helyes utat mutatni. ha a dolgokat az evangélium fényében világítja meg.

Az a gazda, aki így nézi a lelkipásztort, bizalommal van iránta, megvitítja előtte szívét és megbecsüli, mint Isten

szolgáját. Vajjon, ezt látjuk-e népeink életében? No, nem egészen...

Ez csak a követelmény, az eszmény, ami mögött mindig elmarad a gyarló valóság. Bizonyos az, hogy erre kell törekedni és a mi falusi népiünkben meg is van ebben az irányban a jószándék. Különösen kezdetben. Ilyenkor lelkes és őszinte bizalommal veszi körül mindenütt az új papot, a hiba ott van, hogy az előlegezett bizalom igen hamar elpárolog vagy éppen elolvad az ellentétek és indulatok hevében. Pedig ellentét nélkül éppen úgy nincsen közösségi élet, mint ahogy kés, villa, kanál zörgés nélkül nincsen.

Elvárható a lelkipásztortól is, hogy szeresse, ismerje, értse és becsülje meg gyülekezetét, akkor is, ha az egyszerű emberekből áll. Lehetnek ezen a földön ur és szolga, gazdag és szegény, mitvelt és tanulatlan között szakadékok, de ezt éppen a lelkipásztornak nem szabad éreztetni senkivel, hiszen ő tudja, hirdeti legtöbbször, hogy Isten színe előtt ez mi sem számít, mert ő csak a lelket nézi. Ne gondolja azt egy lelkipásztor sem, hogy a földdel dolgozó nép nem veszi észre azt a kiáltó ellenmondást, mely sokszor az igehirdetés és a valóság között van. Ne csak a szószéken legyen a papnak mindenki testvére, hanem azért is, ahogy a templomajton kilépett. Ember és ember között ne legyen különbséget a világi életben sem.

A gazda és a lelkipásztor viszonya legyen testvéri és bizalomtelő, mely ha megromlik, mindannyian bűnösök vagyunk benne. Még a földi mértékkel és célkitűzésekkel sem egyezik az olyan együttélés, ahol a kölcsönös bizalom hiányzik. Hogy lehetne-e hát enélkül Isten dicsőségét szolgálni! A lelkipásztor és híve közötti jóviszony megerősítését az kell, hogy szolgálja elsősorban, aki nek több a hite. Mert akinek többet adtak, attól többet is várunk. Való igaz, nem várható mérsem minden a paptól. A hit Isten ajándéka, s ő sokszor a leg-egyszerűbb embert áldja meg vele a leg-zadagabban. (Gondoljunk csak arra, kikből kerültek ki az apostolok!) Boldog az a nép, mely együtt tud haladni vezetőjével. Együtt Isten országára felé!...

HORVATH JENŐ

Göbbels: A most kezdődő viaskodás eredményétől függ Európa élete vagy halála

Berlin. (Ep). A háboru hatalmas lépésekkel közeledik a drámai csúcspont és ezzel egyben a válság felé. Ezt állapítja meg Göbbels dr. a Reich folyóiratban megjelent legújabb cikkében. Mindenekelőtt leszögezi, hogy Németország jelenlegi háboruja a bolseviz-

men nemcsak Németország élet-halál-harosa, hanem egész Európa számára az. Az 1944. év a katonai és politikai harcokérem döntő eseményekkel kezdődött. Ezek az események azonban csupán előjátékai annak, ami még reánk vár — folytatja Göbbels dr. Messzeható jelentőséggel bíró viaskodás kezdődik és ennek kimenetelétől függ, vajjon az európai történelem a végéhez ér-e, vagy pedig földrésznünk új kezdet előtt áll. Ellenléseink kétségtelenül mindent el fogunk követni, hogy ebben a leszámolásban a német birodalmat térdre kényszerítsék. Ha ez sikerülne nekik, akkor egyben Európa bukása is elérhető lenne. Elképzelhetetlen kihatásokkal jár a kasszirófa következnek be ebben az esetben. A legélénkebb képzelőtehetség is gyenge volna a várható részleteket kiszínezni. A sziériai tondrák szennyes hulláma indulna meg kontinensünk ellen. Kötelességünk ezzel a veszéllyel szembeállítani és legutolsó erőinket is megfeszíteni, mert különben földrésznünk országait és népeit elborítja ez a hullám. Európa jövője és sorsa kizárólag a német ellenállás erejétől és tartósságától függ. Londonban és Washingtonban — folytatja Göbbels — nincsen már semmi lehetőség arra, hogy komoly esetben irányító hatással beleszólhassanak a dolgok menetébe. Eddig alkalmazott módszerekkel a komoly veszély le-

szavevénék, az angolok és amerikaiak a bolsevista kolosszusnak az utját egyengetik. A háboru sorsát nem nyilatkoznak, vagy utópisztikus vágyalmok döntik el, hanem már csak a katonai hatalmi eszközök, Európa ma az utolsó döntés előtt áll, a megmaradás vagy a halál között kell választani, — hangoztatja Göbbels dr.

patok erős áttörési kísérleteit, olykor pusztító fegyverrel, megakadályozták és az ellen-ségnek nagy veszteségeket okoztak.

A Cserkasszítól nyugatra lévő körzetben heves szovjet ellentámadások elhárítása után, az összeköttetést ismét helyreállították egy hetek óta elvágtott nagyobbn német harci csoporttal, amely keresztülvágta magát a felszabadítására harcra vetett páncélos kötelékek frontjára.

Az Imen-től délre a német csapatok egy előreugró front-ívet Sztaraja-Russzja városával együtt, valamennyi katonai berendezés elpusztítása után az ellenség részéről nem zavarva, az arcvonal megrovidítése érdekében kiürítették.

Az olaszországi arcvonalon Rómától délre a német csapatok támadása a nettunoi hídfő szűkebbre vonása érdekében szívós harcokban tovább halad előre, Anzio és Nettuno kikötőiben nagy tüzeket és rombolásokat idéztek elő.

Legújabb

Berlin cáfolja a finn hajók visszatartásának híré

Berlin. (Rador). A német főváros politikai körében idegháborus hírvésnek minősítették azt az angol állítást, hogy a német megszálló hatóságok nem engedték meg a dán kikötőkben tartózkodó finn hajóknak, hogy kifussanak a tengerre. Dániai német körök szerint az a brit állítás teljes egészében kitálalás.

A lengyel kormány válasza Sztalin üzenetére

Genf. (Rador). A DNB. jelent: A Daily Telegraph diplomáciai szerkesztője a következő értesülést közli: A londoni lengyel emigráns kormány tegnap írásbeli megállapodást juttatott el Edenhez és Churchillhoz, a szovjet-lengyel határkérdés ügyében vallott lengyel álláspontja vonatkozásában. A brit kormányfőirnak átadott jegyzékben a lengyel emigráns kormány, egységes állásfoglalását szövegezi le, Sztalin levelével kapcsolatban. Ez az egységes állásfoglalás egy Sztalinhoz intézendő újabb közlés tárgyát képezi majd.

Az eddigi 55 év helyett

Hatvan évre emelték fel a légvédelmi munkakötelezettség korhatárát

AKI A KÉTNAPOS MUNKÁT TERMÉSZETBEN KIVANJA ELVÉGEZNI, FEBRUÁR 24-IG JELENTSE EZT BE IRÁSBAN — A BELÜGYMINISZTERI UM ELKENDELHETI, HOGY A MUNKÁT MINDENKI PÉNZBEN VALTSA MEG

Bucuresti. A hivatalos lap február 9-i számában — mint arról a Déli Hírlap Gazdasági és Jogi Figyelőjében röviden már beszámolt — rendelettel módosították a légvédelmi munkakötelezettségről szóló intézkedéseit.

A módosított törvényszakas az évi két-napi légvédelmi munkakötelezettség korhatárát az 55. életévről a 60. életévre emeli fel. A légvédelmi munkakötelezettséget, hasonlóan az ötnapos utjavítási munkakötelezettséghez pénzben meg lehet váltani. A megváltási összeg nagyságát a nagyvezérkarral egyetértésben minden év március hónapjában a belügyminisztérium szabja meg. Az 1944—45. évre a megváltási összeg nagyságát a

belügyminisztérium legkésőbb február 19-ig közzétudomásra hozza.

Azok a személyek, akik a légvédelmi munkát természetben kívánják elvégezni, február 24-ig írásban jelentsek be ezt az illetékes falusi, illetve városi előjáróságnak. A jövő évtől kezdve a határidő április 15-én jár le. Aki ilyen nyilatkozatot nem nyújt be, köteles további 45 napon belül a megváltás összegét kiegyenlíteni. A folyó évre az összeg kifizetése legkésőbb március 10-én esedékes.

Aki a megszabott határidőn belül nem adott be nyilatkozatot arra nézve, hogy a munkát természetben végzi, vagyis a munkának pénzben való megváltására kötelezte magát, viszont a megszabott összeget sem fizeti ki, azon az összeg

kétszeresét hajtják majd be.

Mentesek a légvédelmi munkakötelezettség s így pénzben való megváltása alól is a tényleges katonák, az év folyamán több mint hat hónapra katonai szolgálatra mozgósított illetve összpontosított személyek, a külföldi diplomáciai és konzuli testület tagjai, az idegen állampolgárok, ha legfeljebb három hónapot laknak az országban, a jogilag munkára képtelennek minősített személyek és a hadirokkantak.

A módosított rendelettel végül megengedik, hogy a háború tartamára a belügyminisztérium egyetértésben a nagyvezérkarral a légvédelmi munkakötelezettségnek mindenki által való pénzbeli megváltását mondja ki.

Az „aradi vésznapok”

„1844. TELUTÓ HAVÁBAN A MAROS EGÉSZ ARADOT ELÖNTÖTTE — „A SZILAJ ÁRVIZ JÓ, S A MIT ER, HUL-LAMIBA FORGAT, SZÁMOS HÁZDÜLEDÉK — VAD DIA DALMI JELE...”

Arad. (A D. H. munkatársától.) Most volt századik évfordulója Arad egyik leggyászosabb eseményének. 1844 télutó havának derekán hatalmas méretű árviz sújtotta a várost. Az abban az évben Pesten megjelent „Aradi vésznapok” című érdekes könyvet, a timisoarai-temesvári Magyar Ház kölcsönkönyvtárának ritkaságát, lapozgatjuk és más régi feljegyzéseket olvassunk Márki és Lakatos írásából, Arad történetére vonatkozóan.

... a marosparti szatócsok temérdek zsindelyt, fadarabokat s összedőltek házaik egyéb alkatrészeit látták a Rudna

és Lippa között megtorlott, s egyszerre megindult jégözön hátán városunk alatt leuszkálni... Radna felől megindult a megtorlott jég s másnap már Arad alatt állott össze. Sötét, gyászos napok az akkori huszonöt ezer lakósu „minden városaink között legelénkebb vállalkozó szellemű, s jelentékeny kereskedelmi versenypontot jelentő” Arad történetében.

Február 15-én először az utca szerzett tudomást a közelgő árvizről. Riadalm siettek az emberek a Maros partjára, ellepték a sűrű lábakra épült hidat és elsődétült arccal nézték

len nő bejeg férje és gyermekei megmenését kérte a könyörületes emberektől, és akadt egy nemesszívű férfi, aki a szétázott ház romjai közül kimentette a végső veszélyben forgó családot, de mindannyian egy magas eperfára szorultak éjtszakára.

Az omladozó házakból kimenekült embereket

a városi hatóság és a polgárság élelemmel látta el.

Arad egyik fényesülte, a meglekellő Bóhusné” aia Császár Ferencnek azt az eszmét, hogy segélyalbanot szerkeszzen a károsultak javára. Az albumba, amelyet a szerkesztő „a vész súlyos napjaiban Arad vigasztaló anygyaloi egyikének, öv. báró Forray Andrásnénak” ajánlott, a legkitünőbb írók: Petőfi, Jókai, Eötvös, Kuthy, Ozuzor, Bajza stb. adtak közleményeket s 736 példány keletelt, valamennyien díszkötésben. Szemey jellemezte ebben a könyvben az aradi árvizet: „... a szilaj árviz jó s a mi é, hullámaiba forgat, számos házadüledék — vad diadalmi jele... Számítalan, aki az életnek még tegnap örült, ma sirva az égre tekint, s nincs hova hajtsa fejét... s ime, az emberi jobbkebet a gyászhiro megindul, szom veszenyre hevül, s gyűlnek az áldozatok...”

S mikor három napi pusztítás után, amely az ötvenes évektől az utolsó és a város másodszeri alapításától számítva a 32-ik árviz volt, február 18-án sikerült végre felrobbantani a jégpáncélt, és megindult a víz az addig elzárt mederben, kezdett visszahúzódni a Maros a városból, megindultak a nemesszívű honleányok is, hogy enyhítsék a szomorúságot, feltörüljék a könnyeket. Szélsőség volt erre, mert az akkori hiteles adatok szerint

636 ház romokban hevert

100 pedig megrepesztett. Aradon fél-millióra, Szigmondháza pedig 54 ezer forintra becsülték a kárt. És főleg olyanok szenvedtek kárt, akiket a medrőből kiöntött folyó csekély mindeniktől fosz-

a vadul hõmbölygõ folyó

egyre emelkedő szintjét. A jég fölött folyt a víz. A sárga hullámok állari hullámai, épületmaradványokat, kerítéseket, szalma- és szénakazlakat cipelték hátukon. Arad kétségbeesett lakói, mint megbolygatott hangyaboly, észvesztetten próbálták gátat emelni az egyre fejnyegyebb veszély ellen. A város Múzeuma felé eső házaik már vízben usztak. A töltések megerősítésére robotosokat rendelt ki a vármegye, de a víz a Radnai-úton és a Halász-utóban még aznap 3.95 méter magasságra emelkedett. A városi tanács összehívta, s a mérnökség elhatározta, hogy a nagy-úton töltést átvágatja a Vörös-keresztnél s onnan a vizet a Holt-Marosba, Málakata határára pedig a zimándi pusztára eresztse le. A határozatot azonban már nem hajthatják végre. A pusztai elem hatalmát sem a jól fölemelt töltés, sem a házakat feljő kopásmunkások szorgalmas csapata nem tudta megörni. Munkára

vezényelték még a fogház rabjait is, de az árvizek, az ó jánosörögű munkája sem volt képes visszacsúsztatni. A hidpíllérekbe megakadt jég egymásra torlódot, és a jégtábla-rengetet még jobban akadályozta a viertmeg lejolyását. A Maros kiáradt vize pedig egyre magasabbban nyaldosta a Belvárosi védő töltést, Gyorsan nőtt a veszedelem és vele együtt a riadalom, a kétségbeesés. A hatalmas jég-gát elzárta az egész medert. Atzél János, ifj. Sánka Lajos, Kövér Vince, Kabdebó János, Jablonczy Ádám, Kopsányi Kristóf, Isselutz Marcell és mások fardahatáskul működtek ugyan, hogy a katonaság és polgárok segítségével szétrobbantsák a jégtorlást s az ó-sziget szorulatát ügyosztatták is, de mindhiába. Megfeszült erővel dolgozott minden épkészláb ember. A házak pinceablakait betömtek, a kapukat betapasztották és elkorlaszolták.

Megkondultak a vészharangok

és a városi dobos is közhírré tette a veszélyt.

Közleledt az éj, az árvizhalál minden rémével. A rács- és zsidóvárosrészt már víz alatt állt. A szél javszékelést és segélykiáltásokat sodort a még szárazon álló Belváros, a templomok felé. Növelte a kétségbeesést az is, hogy nem juttathatják meg az utcai lámpákat, amelyek máskor kellő világosságot adtak. A sötétség megnehezítette a mentési munkálatakat és a biztonsági intézkedéseket. Az emberek lobogó fátylakkal szaladgáltak a még vizetelen utcákon. Reggelre néhány magasabban fekvő helyet kivéve, az egész városi előntötte a Maros. A víz a folyó rendes felszínre jötté 4.42 méterrel emelkedett. Kiszorult az isteni irgalomért fohászoló nép a templomokból is, a templomok falát is nyaldosta a piszkos víz. Az utcákon hõmpölygõ hullámokon egy-egy hírtelenben összetakolyt tuta vagy csónak közlekedett. Rajtuk néhány önfeláldozó ember, akik a bajba jutottakon szeret-

tek volna segíteni. Volt, akit a kórházban rekedt betegek messze hallható jajai indítottak utnak, lóháton usztatva a habokban, hogy vigasztaló, bátorító szót vigyenek a szerencsétleneknek. Sok esetben rokonok, testvérek, házastársak szakadtak el egymástól, akik az itéletidőhöz hasonló órákban szeretnek volna együtt lenni övéikkel. De nem lehetett, utjukat állta az alattomos vizáradat. Az egyik régi leírás szerint egy szerencsét-

Kik olvassák a HAVI SZEMLÉT?

AKIK a mai farszto napok között elki fehrissülésre vágyanak.

AKIK lépés, akarnak tartani szellemi életünkkel.

AKIK magukénak is érzik azt a elleni vagyont, amelynek gyarapítását a folyóirat szolgálja.

AKIK értékelni tudják a művészi írásokat és képeket.

AKIK mellállásukkal maguk is elő akarják segíteni a délerdélyi magyar irodalom kibonakozását.

AKIK kézbe vették már e színvonalas, változatosan gazdag tartalmu és művészi tetszetősséggel kiállított folyóirat bármelyik számát.

Kik írják a HAVI SZEMLÉT?

- Babuczay György
- Balogh Ernő
- Blédy Géza
- Brassai János
- Debreczeni István
- Deák Ferenc
- Erdélyi Gyula
- Ercse Miklós
- Fekete Lajos
- Hajós Imre
- Horváth Jenő
- Kabos Éva
- Kacsó Sándor
- Kakassy Endre
- Kovács Gyula
- Kristóf Márta
- Kubán Endre
- Kulesár S. Kálmán
- Mélinz József
- Molnár Árpád
- Musnai László
- Nagy József
- Nagyfalusi Mihály
- Nikodemusz Károly
- Parecz György
- Puhala Sándor
- Rass Károly
- Sárközy Gerő
- Schiff Béla
- Serestély Béla
- Szemlér Ferenc
- Szepesi Nits István
- Tatrauer Pál András
- Vass Albert
- Veres Sándor

A szerkesztőbizottság tagjai:

- Fodor József
- Olosz Lajos
- Vita Zsigmond

A HAVI SZEMLÉ az előfizetési díjnál nagyobb értéket nyújt.

Megrendelhető a kiadóhivatalban (Arad, Str. Bratiana 2-4), a népközlési irodákban és a bizományosoknál 70 lej.

tölt meg. Megindult a gyűjtés, és a munkából Arad-vármegye-összennyai kivették részüket. Bóhus Antónia, Pascha Izabella, öv. báró Forray Andrásné, gróf Károlyi Györgyné és Török Gáborné „szerencsétlen lakosimnak gyűjtés utján kiérőltást szerelni vetélkedvén, buzgó fáradsalmuk kedvező sikerés gyümölcsozót.”... „és jött az ember érczajándokával...” A rombadótt házak hamarosan szebben építettek fel a régivel, az utcákat rendezték és kövezettel, világgíással látták el. 1846-ban már az írták Aradról, hogy „nincs szebb város az Alföldön...”

Az „aradi vésznapok” százéves fordulóján mi, a mai aradiak is hálás szívvel emlékszünk vissza azokra, akik nemes cselekedetükkel közreműködtek a város gyors újraépítésében. Nevüket újabb száz év múlva is hálásan fogják emlégni Aradon.

BABUCZAY GYÖRGY

CAPITOL-MOZI, Arad

Távbeszélő 23-22

Élsőrangú hangvisszaadás, nagyszerű kényelem. Szombatan február 19-én este 7 és 9 órakor megnyitó díszbemutató! Film, amelyről egész Arad beszélni fog.

Annabella, Louis Jouvet, Jean Pierre Aumont

A szerető (Hotel du Nord)

Tolongások elkerülése végett kérjük jegyérő előre gondoskodjunk.

Diesekedő ének

Égy ember nem vén ember,
Szokással nincs, nincsen kender; —
Vagyok immár hetvenhárom,
De a halált mégse várom.
Körösg nem bán, csusz nem gyötör,
Nincsen csömör, nincsen csömör,
Nincs szivfújás, s a pulzusom
Ma is még a jó kurzuson.
Nem bajlódom, ha enni kell,
Sedjam tele müllincsekkel,
S étvágyom oly jókra jutott:
Mogammé a fiasnyukat,
Reggel korán, ha fölkelek,
Lejépipámból pöfkelek;
Rádíóra még tornászom,
Csak a falra hogy nem mászom;
A Bucsecsen rég nem voltam;
De a Cenk az meg se kottyan,
Nincsen gödör, nincsen árok,
Ami könnyen át nem hágo,
S este álom ha utóler,
Ugy álom mint a mormotér;
Sorba állni órák hosszat,
Nem jórast ki, nem is bosszant;
Róm japosnak, tőknek, nyomnak?
Örülök a zsákmányomnak.
Piacról a lada szivót
Viszem min; a gölya fiát,
Cekker, kofjer, váska, rugzsák
A vállamat majd lehúzzák.
De még az sem busit mosian,
Ha száz tojás szét is loocsan,
Nyen jegény vagyok ám én!
Ha cikorja is a kávém,
Ha a sonka még oly drága,
(Pedig messze ide Prága!)
Ha egy fröcs, egy pörkölt-zóna
Álom, kaland, Arizona,
Ha az ikra olyan ritka, —
Hisz a kávébenik tika,
Ha nem látom narancs színt,
S ezer lej egy orvosvizit,
Ha víja bent, ha vita kint,
S nem kapok egy csöpp vitamint.
Ha a cipóm lyukcsa félig,
Ha ruhámaj szűzfélük,
Ha mély hü nóm ágyutánsa
Ellenörzöm: jó a kása?
Fő a fűrdő? Forr már az üst?
A lyukakon nem jön a füst?
Kifju a tej? (Futok én is,
Utánam a seprinyél is),
Diót őgrik, mákot, prézlit,
A verebek sirva nézik,
Fáj aprítok, hamut kotrok,
Asszony helyett otthon kotlok,
S ha jönnek az egyéb hajszak:
Fizess hásbért, adót, talcszát,
Bejebujok a könyoembe,
S tavaszt várok mint a medve.
Várom, hogy a béke nyílik,
S élünk újra, ahogy illik,
Mikor gödröt már nem ásnak,
S vége lesz a kamufázsnak.

HALÁSZ GYULA

— Uj gyorsmotor Timisoara és Bucuresti között, Hétfőjől kezdve Bucuresti és Timisoara között uj gyorsmotorvonatpar kerül forgalomba. Az első vonat Bucurestiből február 21-én, hétfőn este 21.15 órakor indul és Timisoara-Temesvárra másnap, február 22-én reggel 7 órakor érkezik. Az ellenvonat Timisoara-Temesvárról február 22-én reggel 9 órakor indul és este 22.15 órakor érkezik Bucurestibe. A két rapidmotorra, amelyen egyenlőre csak első osztály van, nem kell utazási engedély. A rendes vasúti jegyen kívül helyjegyet kell váltani, amelynek ára 692 lej. Ezekre a rapidmotorvonatokra Timisoara-Temesvárról a jegyek kizárólag a vasúti menetjegy-irodában — Belváros, Regele Ferdinand-ut 1/a alatt — vásárolhatók és pedig már az utazás előtt tíz nappal is.

— Pályázat tanítói állásra. A sápar-toci-sárpataki (u. p. Apold, Tarnava Mare-Nagykükküllő megye), egy tanterős római katolikus elemi iskolához az egyházközség tanítóit keres. Pályázhatnak román állampolgársággal, s érvényes oklevéllel bíró tanítók. Fizetés az állami tanítók fizetésével azonos. Az állás azonnal elfoglalandó. A pályázati kérelmek az albauljai-gyulafehérvári római katolikus egyházmegyei főhatalmához intézendők.

Febr. 23. vasárnap
R. kat.: Herbert
Protest.: Almos
Ortodox.: Leon

Hírek

Napkelte: 7.00 ó.
Napny.: 17.29 ó.
Holdkelte: 4.06 ó.
Holdny.: 13.10 ó.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. — Szerkesztőség: Timisoara I., Boulevard Regina Maria 8. kiadóhivatal: I., Piata Eratiann 3. szam
Távbeszélő: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 23-10.
Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.
Kéziratokat nem örünk meg és nem küldünk vissza, még abban az esetben sem, ha erre külön megkérnek.
Aradon előfizetések, felszólamlások Metian-utca 6. hirdetések Eminescu-utca 4. szam alatt, Rectama irodában, Távbeszélő 17-11.

— Korhatár elérése miatt a hadsereg nyilvántartásából törölt tartalékos tisztok. (Bucuresti). A hivatalos lap február 15-i számában megjelent államvezetői kéziratval valamennyi fegyvernemhez tartozó több tartalékos tisztot a korhatár elérése miatt törölték a hadsereg nyilvántartásából.

— Léegéti egy aradi asztalosműhely. (Saj. tud.) Az elmúlt este eddig még nem állapított okból tűz keletkezett Wolf Gusztáv aradi Calvin-utcai asztalosmester műhelyében. A berendezés és a rakatárón volt készbűtor elpusztult. Az a feltevés, hogy a tüzet a butorszáritás végeztéve hagyott tűzből kipattanó szikra okozta.

Két vonal között

Nem lehet félig keresztény lenni s aki félig keresztény: egészen nem az. Krisztus kétős megnyilatkozásában az egyetlen igazi Megváltó s csak úgy vagy követője, ha mindkét arca mozdító erő benned. Az egyik: a Megváltó akaratért megtöretet, test, a kiontott vér kenyérben, borban jelképesülő akaratéhoz nagy emberi szolidaritása. A másik: a korbácsos Krisztus tisztító, védő, hősiesség szerete.

A jóság, a tisztaság, a milliók érdekeit védő szeretet: harcot jelent. Ez a harsz időtlen időktől tart és időtlen időnkig fog tartani, Merz itt minden megegyezés vagy béke: a kizűd felek egyikének lényegszerűj halála. A jóság, a tisztaság, a heroikus szeretet csak egészükben lehetségesek. Ha egy ezrelékülről lemondasz: már nincsenek. Ezért nincs jóság lebeszélhetetlen könyörtelenség nélkül, nincs tisztaság, ha nincs meg a minden szemeten átgázolás elszántsága.

SZABÓ DEZSŐ

— Pályázat kántortanítói állásra. A catinakatonai (Cuj-Turua-Kolozs-Torda megye) római katolikus egyházközség egy tanerős iskolájához kántortanítóit keres. Pályázhatnak római katolikus vallású, érvényes oklevéllel bíró román állampolgárságu tanítók. A tanítói fizetés az állami tanítók fizetésével azonos. Az állás azonnal elfoglalandó. A pályázati kérelmek az albauljai-gyulafehérvári római katolikus egyházmegyei főhatalmához nyújtandók be.

— Az aradi rendőrségi razzia eredménye. (Saj. tud.). Az elmúlt napokban az aradi rendőrség nagyarányu razziaát vijt végbe a városban. A razzia során 135 olyan személyt állítottak elő a rendőrségen, akiknek iratai nem voltak rendben. 78-at szabadonengedtek, 57-et fogva tartottak.

— Ékszerlovaj fiatal leány. A Curentul írja: Buiu Ioana fiatal leány betért Abramovici Maxim ékszerész üzletébe, hogy ott márciusi emlékecskét vásároljon. Sokat válogatott és amikor a kereskedő hátat fordított neki, hogy új árut szedjen le, a leány a kirakattól ellopott egy 200.000 lej értékű ékszert. Röviddel ez után eltávozott az üzletből. A kereskedő hamarosan észrevette a lopást és bezárva üzletét a leány után sietett, akit a második utcában utóler. Rendőrt hívott, aki a leánynál az ellopott ékszert megtalálta. A tolvaj leányt átadták az ügyészségnek.

— Ügyeletos gyógyszerárak, Február 19. szombat. Arad: Kárpáti dr. (a hegyaljai villamos állomással szemben), Dick dr. (Marasesti-utca 1.). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Jahner Károly (Libertatii-tér és Vasile Alexandri-utca sarok), Gyárváros: Keller István dr. (3 August-utca), Erzsébetváros: Bianu: (Miron Costin-utca 1), Józsefváros: Neurohr (Preyer-utca 1), Mehala: Corvin (Closca-utca 18.). — Fratelia-Ujkisoda: Panajóth. — Feidorf-Szabafalu: Bonomi. — Február 20. vasárnap: Sibiu-Nagyszeben: Zovel (telefon 332.)

— Pályázat tanítói állásra. A bejineu-ibuzásbesenyői (Tarnava Mica-Kiskükküllő megye) római katolikus elemi iskolához az egyházközség tanítóit keres. Pályázhatnak román állampolgársággal érvényes oklevéllel bíró tanítók. A fizetés az állami tanítók fizetésével azonos. Az állás azonnal elfoglalandó. A pályázati kérelmek az albauljai-gyulafehérvári római katolikus egyházmegyei főhatalmához intézendők.

— Brasov-Brassóban is megrágtult a víz. (Saj. tud.). Brasov-Brassó város vezetősége 1944. január 1-től visszamenőleg a víz-és csatornázási díjakat 40 százalékkal felemelte. Ugyanakkor a városi illetékeket 10 százalékkal növelték.

— Rágyujtotta fiára és annak választottjára a házat. A Curentul jelenti: A Buzau megyei Merel községben Enescu Ioan fiatalember beleszeretett Constantinescu Maria-ba. A fiu anyja azonban ellenzett a fiatalok házasságát, mire ezek Mastacanai községbe szütktek. Enescu Ecaterina, a fiu anyja ezt megtudta és titokban este Mastacaniba utazott. Mijjel a fiatalok házat felgyujtotta, amely teljesen hamuvá égett és a fiatal pár csak nehezen tudott onnan kimenekülni. Enescu Ecaterinát a csendőrség elfogta és bíróság elé állította, amely egy évi fogházra ítélte.

(*) Esküvő. Pless Ilus és Wohberg József február 20-án, vasárnap, délután 3 órakor tartják esküvőjüket Aradon, amelyre rokonaikat és jóbarátjaikat szivesen látják. (Mindenkülön értesítés helyett).

(*) Halálözás. Illés János 43 éves korában, hosszas szenvedés után, február 17-én elhunyt. Temetése február 20-án, vasárnap, délelőtt 11 órakor lesz Aradon, a régi temető halottasházából. Gyászolják az Illés-és Dózsa-családok.

Magyar szivael

CRUCENI-KERESZTESI ADOMANYOK A KAKUK-CSECSSEMÖGTHONNAK

Sági Dező 12 tojás, 1 1/2 kg hagyma, 1 1/4 kg zsír, 14 kg liszt, Csaszár István 3 kg liszt, Mihályfi István 4 kg liszt, 1/2 kg zsír, 2 kg burgonya, Juhász András 1 1/4 kg liszt, 4 kg burgonya, 1 1/2 kg hagyma, 5 tojás, 1 kg zöldség, 1/2 kg mák, Magocsi Pál 2 kg liszt, 2 1/2 kg burgonya, 5 tojás, Nagy József 5 tojás, Sipos Mihály 1/2 kg bab, Lábadi János 4 1/2 kg burgonya, Teregi András 4 kg burgonya, Bakos Mihály 3 kg hagyma, Talpai István 2 kg liszt, 1 kg hagyma, Nyomatató Pál 1 kg liszt, Nagy Mihály 3 kg burgonya, 1 kg bab, Tassy István 8 1/2 kg burgonya, 2 kg hagyma, Kanalas János 3 kg liszt, 6 1/2 kg hagyma, Simon Hermine 8 1/2 kg burgonya, 1 kg hagyma, Bakos István 10 1/2 kg burgonya, 1 drb szappan, Mészáros József 2 kg hagyma, 2 kg burgonya, 2 tojás, ifj. Tóth András 3 kg liszt, Szabó István 7 kg burgonya, 1 kg bab, Mészáros Pál 2 kg burgonya, 2 tojás, 1 kg bab, Péter István 6 kg burgonya, Vigh Antal 1 drb szappan, Berta József 2 kg liszt, Radics Gergely 1 kg burgonya, 1 kg hagyma, Szűcs Erzsébet 3 kg liszt, 1 1/2 kg bab, Deák Márton 2 kg liszt, 3 1/2 kg burgonya, 1 1/2 kg hagyma, Kovács Márton 3 kg liszt, 2 tojás, Molnár Imréné 1 kg bab, 5 tojás, Vigh József 6 tojás, 2 1/2 kg liszt, Egres Ernő 3 kg liszt, 1 kg bab, Farkas Mihály 9 1/2 kg burgonya, Kanalas Istváné 3 tojás, 2 kg burgonya, 1 kg hagyma, Peregi Mihály 1 kg bab, 1 1/2 kg hagyma, 6 kg burgonya, Willim Konrádné 1/2 kg zsír, Luncz Ferencné 3 kg liszt, 1 1/2 kg liszt, Somogyi Pál 2 kg liszt, 2 kg hagyma, N. György 2 kg bab, Kardos István 1 kg bab, Szász Antal 2 kg bab, 2 kg hagyma, Tamás György 1 kg szalonna, 1 kg hagyma, 1 1/2 kg bab, Kovács András 4 1/2 kg liszt, 1 kg hagyma, 5 kg burgonya, Kérges János 2 kg liszt, 1/2 kg szalonna, Kérges Józsefné 75 dkg szalonna, Kérges Kálmán 3 kg liszt, 1 kg hagyma, 2 1/2 kg burgonya, Farkas István 5 kg liszt, 10 tojás, Sándor András 1 1/2 kg bab, 4 kg hagyma, 11 kg burgonya, 1 drb szappan, Kérges Mihályné 3 kg liszt, Vincze Ferenc 2 tojás, 1 1/2 kg hagyma, 1 kg bab, Pintér János 6 kg liszt, 6 tojás, 1 1/2 kg hagyma, 1 kg bab, Berta Antal 2 kg liszt, 2 kg hagyma, Troncsa Jánosné 2 1/2 kg hagyma, 5 kg burgonya, Piker Károly 1 kg bab, Lajos György 1 kg bab, 2 kg hagyma, 4 1/2 kg burgonya, Pintér István 3 kg liszt, 5 tojás, 1/2 kg bab, 6 kg burgonya, Balázs Péterné 5 kg burgonya, 4 tojás, 1 1/2 kg bab, 1 drb szappan, Csamangó János 1 kg zsír, 1 drb szappan, 4 kg hagyma, Damián István 6 1/2 kg burgonya, Németh András 5 kg burgonya, 4 kg hagyma, Tassy Mátyás 3 kg liszt, 6 kg burgonya, Damián János 2 kg burgonya, 4 kg hagyma, 1/2 kg bab, Bakos Ferenc 4 kg burgonya, Hepp György 3 kg burgonya, 2 kg hagyma. (Folytatjuk.)

ADOMANY ARADON

A Déli Hírlap utján Máté Mária aradi lakos Szent Antal nevben 200 lejt juttatott a szegényeknek.

A FRATELIAI-UKKISODAI

NAPKOZI GYERMEKOTTHON

vezetősége köszönetet mond a következő adományokért: Duba András és felesége 500 lej, Unterweger Istvánné 200 lej, K. Ze, 500 lej, Zöldi Istvánné 250 lej, Móra Teréz fél kg bab, Hegedüs Istvánné 11 kg aprólé, Bartha Mária 8 és fél kg liszt, fél kg tézta, Loch Antalné 1 kg zsír, Református Nőszövetség Timisoara-Temesvár település pogácsa, cukorka, Ferenczi Sándorné pogácsa, Magyar Jánosné 4 kg hagyma 1 üveg gyümölcsíz, 3 üveg paradicsom, sütemény.

— A Református Nőszövetség teadélutánja. A timisoarai-temesvári Református Nőszövetség február 20-án, vasárnap, délután négy órakor a Timotei Cipariu-utca 1. szam alatti gyülekezeti teremben farsangi teadélután rendez. A tea után farsangi fánkot szolgálnak fel. A jövedelmet a Vöröskereszt javára és a szegények segélyezésére fordítják.

— Kérem, doktor ur, eljöttem, hogy megvizsgáltassam magam, ámbar be kell vallanom, kevés bizalmam van önhöz.
— Nem tesz semmit. Az önkön sem bízik az állatorvosban, mégis meggyógyul.

SPORT

**Seregszemle
Európa allétái felett
AZ EMULT ÉV LEGJOBB
EREDMÉNYEI**

100 m: 10.4 Osdardp holland, Stranberg svéd, 10.5 Moina román, Berger holland, Hakansson svéd, 10.6 Csányi magyar, Zwaan holland, Studer svájci, 10.7 Szigetvári magyar Pelsőci magyar, Cappelmann német, Matthius német, Lehmann német, Mariani olasz, Montanari olasz, Valmy francia, Saclens belga.

200 m: 21.2 Sonntag német, 21.4 Moina román, 21.6 Pelsőci magyar, Osendarp holland, Strandberg svéd, 21.8 Solymosi magyar, Mariani olasz, Zwaan holland, 21.9 Zenide román, Sanjon olasz, Valmy francia, Berger holland, 22 Csányi magyar, Szigetvári magyar, Braekman belga, Paracek cseh-morva.

400 m: 47.5 Ljunggren svéd, 48.6 Storskrubb finn, Andersson O. svéd, 48.9 Bänhalmi magyar, Lanzi olasz, Holst-Sörensen dán, Schwartz belga, 49 Görkői magyar, Gilbert német, Franzén svéd, 49.1 Zetelli olasz, 49.2 Marosi magyar, Santon olasz, Rodriguez spanyol.

800 m: 1:48.9 Holst-Sörensen dán, 1:49.2 Liljekvist svéd, 1:49.7 Bergsten dán, 1:50.3 Storskrubb finn, 1:50.7 Ljunggren svéd, 1:50.9 Hansenne francia, 1:51.2 Malmberg svéd 1:51.6 Lanzi olasz, 1:52.5 Bengsson svéd, 1:52.6 Ekstedt svéd, 1:52.6 Nilsson L. svéd, 1:52.2 Marosi magyar, 1:53.2 Volkmer svájci, 1:53.3 Berquist svéd, 1:53.3 Pettersson G. svéd, 1:53.4 Hires magyar.

1500 m: 3:45 Andersson A. svéd, 3:47.8 Ahlsen svéd, 3:47.8 Hägg svéd, 3:48 Gusstavsson svéd, 3:51 Poulsen dán, 3:51.4 Andersson B. svéd, 3:51.6 Spangberg svéd, 3:51.8 Liljekvist svéd, 3:52 Durkfeldt svéd, 3:52.8 Nilsson Len svéd, 3:53.2 Salovaara M. finn, 3:53.6 Eckstedt svéd, 3:53.8 Claesson svéd, 3:53.8 Bodensson svéd, 3:54.2 Eriksson H. svéd, 3:54.6 Dahl svéd, 3:54.6 Andersson B. II. svéd, 3:54.8 Eriksson R. svéd, 3:54.8 Reiff belga, 3:55.4 Hires magyar, 3:55.4 Andersson E. dán, Pedersen A. dán, 3:55.4 Kaimlauri finn. (Folytatjuk).

Rádió

FEBRUÁR 20, VASÁRNAP

BUCURESTI: 7.55 H és Z. 9.30 Istentisztelet közvetítése a pátriárkai székesegyházból. 11.15 Z. 12.50 Z. 13.50 H németül. 14 H. 14.30 Sebesülték szórakoztató műsora. 15.30 Katonák üzennek. 16 A falu órája. 17 A szabadidő-mozgalmak órája. 18 Rádióelőfizetők kívánság-hangversenye. 19 F. 19.15 Z. 19.50 H. 20 Z. 20.55 E. 22 H. sport. 22.30 Z.

RADIO MOLDOVA: 9.30 Istentisztelet közvetítése. 11.30 Z. 13 Z. 13.30 H. 13.45 Z. 19 F. 19.15 Z. 20 E. 20.15 Z. 21 H. 22.15 Z.

BUDAPEST I: 8.45 Z. 9.15 H. 9.30 Összinté beszéd. 9.55 Anyák 8. perce. 10 Református istentisztelet. 10 Római katolikus egyházi ének és szentbeszéd. 12.10 Munkácsy-ünnepély. 13.55 Z. 14.45 H. 15 Hgl. 16.55 Anyák második 8. perce. 16 Mezőgazdasági E. 16.35 Nóták. 17.10 Z. és E. 17.55 H. 18 Z. 19 Munkácsy Mihály. 19.25 Z. 19.50 H. 20 Hgl. a szünetben: H. sporteredmények. 22.15 Z. 22.40 H. 23.10 H német, angol és francia nyelven. 23.40 Hgl. 24.45 H.

— **Mozik műsora, Február 19, szombat:** Arad: Aro.: „A koronatanár”, Corso: „Szerelmi tánc”, Forum: „A vak Verus”, Royal: „A Vörös-tenger titkai”, Urania: „Az új gazdagok”, — **Timisoara-Temesvári:** Apollo: „Az elhagyott szerető”, Camiol: „Adrienne”, Corso: „Lebanard papa”, Thalia: „Fantaszjúkusi éjtel”.

Légszűrő! (a gázok sz) egyógyu ását nagyon meők nyit a

PUHLMANN TEA

75, 15 és 500 grammos eredeti csomagolásban kapható minden gyógyszer-tárban és drogeriában. Főlelérakat KRAVER, Timisoara, A ügyosztály, 562 sz.

Jó az Isten!...

Irta: BÉRCZY LAJOS

Még mindig a buza-csaplésnél tartottunk. Hála érte a Magasságbelinek, jó termés volt akkor, olyan tizenöt mázsa-formán fizetett a buza, ami erre mifelénk is kiváló eredménynek számítot. Márton bácsi az öreg gazda átballagott hozzánk a dohányföldről. Először odatartott, ahol az aranyló „élet” folyt kifelé a gépből és megmerítette kezét az első osztályu buzában. Odaszól hozzám, aki a már teli aszkokon lustálkodok: — Lehetősz buza. Nyolcvankét kilósrá taksálom.

— Most mértem. Nyolcvanhárom, — kiáltom vissza nagy büszkén.

Márton bácsi orcáján mindig nyugalom honol. Ha szép piros buzát lát, tapint, mindegy, hogy kié, rögtön meglátszik a képen áhítatos gyönyörködése.

— Jöjjön ide, Márton bácsi! — csalogatom magamhoz. Nehezen válik el az isten-áldástól. de később jön és megáll előttem.

Beszélgünk. Ha buza volt a beszéd tárgya, Márton bácsi valamivel több szót használt. Igy most is sürűbben esőppentek a szavak, gondoltam most talán kivehetem belőle a „bugyelláris”-történetet, amelyben valamikor őt is megkísértette az élet, és majdnem elbukott.

— Ott kezdődött urfi — kezdte Márton bácsi, — hogy az uradalom, ahol akkoriban szolgáltam, eladta egy kupecnak a hizót. Százhatvan darab nehéz sertést kellett behajtani a vasúti állomásra, ami nem kis munka. A kupec hol kocsin, hol gyalog kísértte a nehezen cammogó állatokat és leg-hátul tartózkodott, hogy szemmel tartja-asson mindent, ami történik. Kővér ember volt, meleg idő járt akkor, hát lehajította a kabátját magáról és pénzestől, mindenes-től a kocsit illesztésére dobta. Igy mondotta be később jegyzőkönyvbe a csendőröknek.

— En — folytatta Márton bácsi — más-nap reggel szürkületkor gyalogosan meg-indultam, hogy dolgom után bemegyek a faluba. Ahogy lépegetek, mindenütt a tegnapi nagy disznóhajítás nyomában, sziv-béli örömben el-elkurjantottam magamat, mivel a Rózsira gondoltam, akivel gyűrűt váltottam vasárnap és egy kis pénz-em is volt. Hát ahogy megyek-mendegélek, egyszer csak megmeredek. Egy nagy börmisodát pillantottam meg az utszéli fűben. Gyorsan lehajoltam, felkaptam és be-grogtam a kukoricsba. Mohón átvizsgáltam a talált holmit, hát csakugyan az volt, amire gyanakodtam: börmügyelláris, még-pedig telebélű. Csupa ezresbankó feküdt benne szép sorjában, kidülledt — semem elűt. Rögtön kitaláltam — ez a tömördek pénz a kupecé, ő vesztette el a tegnapi disznó-felhajtáskor. Megszámláltam: tíz-ezer forint. Rémültelesen sok pénz! Beljebb mentem a kukoricsban és egy tisztáson le-heveredtem... Megpróbáltam rendbe-szedni az eszemet, de nem ment sehogysem. Nem tudom, volt-e már ugy, urfi, hogy két fonálon gondolkozott egyszerre?

— Két fonálon? ! Nem, nem hiszem.

— Az egyik fonálon gyönyörű öröm-gondolat kuszott a szivemhez: itt van a kez-dben tízezer forint, azt tehetsz e pénzzel, amit akarsz. Másik fonálon halkan meg-indult s folyton erősödött egy másik gondol-at is: a pénz nem a tiéd, vissza kell azt adni! A nagy lelki küszködésben cífá-radva, végre is elaludtam.

— Dél felé járt az idő, hogy felébredtem. A nagy lelki vihar lecsendesült, nyugodt voltam, tudtam gondolkozni és elhatároz-tam, hogy nem adom át a pénzt, hanem megtartom magamnak.

Amint meghallottam, rögtön eszembe jutott: szerencsét próbálók az öreg rekete retennél — ez volt a gazda neve — átdom néki a tízezer forintot s — én em-görökbe fogad. Ugy ismertük a faluban mint fősvény embert, gondoltam, kap a tö-mérdek pénz után, s én is jól járok, mert így jobban elrajtem, mintha a vízbe dob-nám. Az öreg eleinte hallani sem akart az ajánlatról, de aztán meggyezettünk. Persze, a faluban megtudták, hogy szögle-legényt fogad örökbe az öreg, kitört a köz-csodálkozás, de csak elhallgattak. Midőn a nagy méltatlankodásban már kifáradtak az emberek és az elveszett pénzről sem be-szélt már senki, alkalmas napon elindult-am, hogy átadom a pénzt Fekete Péternek.

Jó kedvvel indultam el, csupa fényes gondolatom volt a mátkámról, Rozikám-ról, akit ezzel a cselekedetemmel olyan boldog-gá teszek, amilyen boldogság csak a mesében van és... És egy félóra mulva az történt, urfi, hogy ott állottam a jegyző ur előtt az prodájában, kicsaptam a tízezer forintot az asztalára: Tessék, egy krajcár nélkül itt van a kupec pénze!

— Micsoda? — bámultam rá. — Hát mégis kitudódot.

— Nem, Minden külső erőszak nélkül cselekedtem... Magamtól.

— Na de hát valaki, vagy valami csak okozta a váratlan fordulatot?

Márton bácsi felhuzta kissé a vállát, mint: aki teljesen bizonytalan a dol-gában.

— Azóta sincs bizonyosság, pedig sokat gondolkozok rajta, mert van a szivemnek egy gonosz porokája, ahol még most is sa-jnálom az a pénz.

De én csak faggatom tovább:

— Mégis mire vélekszik? Valahonnan csak kapta az erős lökést. Ok nélkül nem történhetett.

Rövid hallgatás után így válaszolt:

— Bizonyos, hogy a kutya, vagy a zivatar beléjázott...

— Miféle kutya?

— Amelyik hozzám csatlakozott az uton. Valami kóbor kutya, de a szeme olyan volt, mint a kupecé és mindig úgy fordult, hogy szembe nézett velem. Olyan könyörgős-formán nézett. Ha kergettem, nem ment, végül is elroholt magától... Ez a kutya megzavart akkor, mert eszembe jutott, hogy a kupecet bajba keverheti a dolog, mivel nem övé a pénz. Végül is nevettem magamon és fűtyörészve ballagtam to-vább... Aztán jött az ézzengetem... Erős zivatar kezdődött. Megrettentem: jeget ka-punk. Bizonyosan elver bennünket a jég! Szivemben meggyülemltet az aggodalom. Megszoitott Istenes Józsi bácsit, aki éppen arra haladt: Józsi bácsi — mondok — ka-punk-e jeget? Rám néz az öreg s úgy ér-zem, belém lát... Ezt mondja: „Sok köz-tünk a tünös ember!” — és otthagy. Vén bo-lond — dörmögtem utána nagydühösen és tovább lépegetek és lopva a haragos eget kémleltem. Nagy háboru dühöngött oda-fent, villám villámot ért s a felhők szaka-datlan dörögtek egymásra. Bizonyosan jég lesz — suttogom magamban, mind szöpe-rásban lépegetve. A többről csak azóta tudok egyet-mást, hogy egyszerre bent volt-am a jegyző ur irodájában a pénzzel...

Eihallgatott s miután rendbe szedte a pi-páját, folytatta:

— Ez volt a dolog külseje, de a belsejét — megsóválna a fejt — azt máig sem tu-dom. Ha most töröm rajta a fejemet, ugy fordul mindig rajta a gondolatom, hogy va-lami finom, de igen erős áramiásba kerül-tem én akkor, s erőszakkal besodort a jegyző ur szobájába...

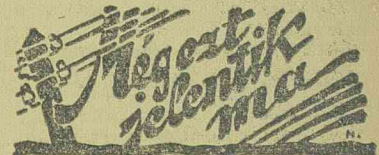
Rágyújtott és sokáig szótlan maradt. Csak mikor már megni készült vissza a do-hányföldre, mondott ennyit:

— Jó az Isten, urfi!

Rendeletek, intézkedések

ARADI ISKOLAK VEZETŐINEK FIGYELMÉBE

Az aradi katonai előképző-parancsnokság a nagyvezérkar vonatkozó rendelete értelmében felszólítja mindazokat az aradi iskolákat (óvodákat, elemi iskolákat és gimnáziumokat), amelyek még nem nyújtották be a felügyelőséghez az alábbi adatokat, hogy azonnal jelentésk: a tanulók létszá-mát, elkészült-e a növendékek részére szük-séges óvóhely, még mekkora árok ássa a vas hátra és az óvóhely vázlatrajzát.

GRAZIANI TÁBORNAGY KATONAI SZEMLETTARTÓTT. Róma. Graziáni tábornagy, hadügyminiszter Diamand hadseregtábornok kíséretében keleten szemlét tartott az új olasz köztársasági hadsereg valamennyi egysége, valamint a köztársasági gárda csapatai felett. (Rador).

ELNÖKVALASZTÁS COSTARICA-BAN. (Amsterdam.) A DNB. jelenté Costarica középamerikai köztársaság-ban vasárnap zajlott le az elnökválasztás. Teodoro Picado-t, a szabadpárti párt és a kormány jelöltjét választották meg elnöké, 51 ezer szavazattal. A konzervatív párt jelöltje, Calderon, 31 ezer szavazatot kapott. (Rador.)

BEFILTOTT OLASZ LAP. (Genf) A brit hírközvetítő szolgálat jelenti hogy a déltáljai szövetséges megszállt hatóságok befilltották a Brindisiben kiadott Unione Monarchista című olasz lapot, mert cícszerűleg nyilatkozott Mussoliniről és tiltakozott a szövetséges cen-zura ellen. (Rador).

WILLKIE BIZTOSAN JELÖLTETI MAGAT AZ ELNÖKVALASZTÁSON. (Genf). A brit hírszolgálatnak az Egye-sült Államokból érkezett jelentése szer-int Wendell Willkie és Bricker kormányzó hétfőn hivatalosan bejelenté-ték, hogy a köztársasági párt, nevében jelölhetik magukat az elnökválasztá-son. (Rador).

AKNARA FUTOTT SVÉD HAJÓ. (Stockholm). Malmö jelentés szerint a 241 tonnás „Messina” nevű stockholmi hajó, a svéd partoktól mindössze 1000 méternyire, aknára futott. A legénységet megmentették. (Rador).

TERRORISTÁK MEGÖLTÉK KÉT FRANCIA PAPOT. (Vichy.) A DNB. jelentése szerint Agen község közelé-ben terroristák több revolverlövés-sel megölték Cordier és Lalion lelkészeket, amikor egyik szomszédos községbe akartak utazni, hogy ott istentiszteletet tartssanak. Lalion abbé 64 éves volt. (Rador.)

SMUTS TÁBORNOK LEANYAIT AZ ÁRVIZ ELZÁRTA A KÜLVILÁGTÓL. (Genf). A Délafrikai-Unió területén a pusztító árviz nagy károkat okozott a mezőgazdaságban. Smuts tábornok farmja is az árviz területén van. A tá-bornolnak a farmon tartózkodó két leánya teljesen el van zárva a külvilágtól. (Rador).

BORZALMAS VASUTI SZERENCSÉTLENSÉG EGYIPTOMBAN. (Ada-na.) A DNB. jelenti: Suez és Port Tew-fik között borzalmas vasúti szerencsét-lenség történt. Egy mozdony kaczánja felrobant. 23 ember életét vesztette, 25 személy pedig megsebesült. Nahasz pasa egyiptomi miniszterelnök rendelkezése a szerencsétlenség halottjait az állam köl-tésén temetik el. (Rador).

Apróhirdetések

ALIG használt porszívó eladó. Cím: Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. (728)

BEJARÓNÓT azonnal alkalmazok, Arad, Caragiale-u. 9. (729)

PIANINÓT vagy rövid zongorát bérelnék, Arad, Iosif Vulcan-u. 15., 1. (730)

SZAKÁCSNÓT alkalmaznak, aki a cukrászathoz is ért. Ugyanott mosogatóleányt felfogadnak. Auer-étterem, Arad, Bej. szám: 6314. (731)

JÓÁLLAPOTU, sötét ebédő eladó, Arad, Ciontea-utca 27. (732)

Urania-filmszínház, Arad
Távbeszélő 12-32 Bej. sz. 1618-1941

Ma. A francia filmművészek legkitűzőbb jellemzésze **RAIMU**, Michel Simon, Betty Stockfeld együttesével
Az új gazdagok
címu filmben.

FEKETE, női télikabát, kézzelvével és sőtészárka, női tavaszikabát teljesen jó, eladó. Cím Reclamanál, Arad, Eminescu-u., 4. szám. (734)

NEMETÜL jól beszélő nőt két 6 éves fiu mellé, délutánra keresnek. Jelentkezés délután 4-6 között, Arad, Iosif Vulcan-utca, 15., 1. ajtó. (735)

TALSZAKMABAN tájékozott utazót keres aradi nagy cég. Ajánlatokat „Szakavatott” jellegre Reclamahez, Arad, Eminescu-utca 4. (736)

GYÜMÖLCSÖS veteményes kert felesbe kiadó. Arad-Mossóty-telep, Vidra-utca 1. (737)

BUTOR, szőnyeg, edény Arap bizományi cégnél, Arad, Baritiu-utca, 39. (a volt Új-singer-nelviség). Bej. sz.: 237/944. (738)

FORUM-MOZI, Arad
Távbeszélő 24-10. Bej. sz. 788-942

Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.
Ma. Felejthetetlen élmény a film történetében.

Viviane Romance legnagyobb alakítása
A vak Venus
A férfi főszereplő **George Flamand**. Rendező: Abel Gance.

ELVESZETT egy fehér kutya, fekete füllü, kék szemü. Megtalálójá jutalom ellenében adja át, Arad, Capitan Ignat-u., 65. alatt. (739)

ELVESZETT kedden este férfi-karóra. Megtalálójá nagy jutalom ellenében adja át Arad, Miron Cristea-tér, 12., 7. ajtó alatt. (740)

MUNKÁSNOKET jó fizetéssel, napszámos munkára alkalmaznak. Arad, Sava Raicu-utca, 124. Bej. szám: 28403. (741)

RÖVID zongora eladó, Arad, Aurel Vlaicu-ut. 116. (742)

Belváros központjában korszerű, **nyolklakásos bérelpota** 16.000.000, 14 lakásos sarokbérház 20.000.000. **HATSCHKE** ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Távbeszélő 16-95. Bej. szám 293-1937.

FIATAL kereskedőségét vagy segédnőt keresek azonnali belépésre. Cím: Ioan Campan-féle pékség, Timișoara II., 3 August-u. 25. Bej. szám: 2713/1943. (1053)

GYERMEKKOCSI, jó állapotban levő, eladó. Timișoara, III., Memorandului-u., 53. (5430)

SZILSZKINBUNDA, kifogástalan állapotban levő, nagy, valódi szkuszsagallérral, jutányosan eladó. Timișoara III., Brancoveanu-u. 12., 1. ajtó, d. e. 1-ig és d. u. 4 után.

BEJARÓ szakácsnőt félnapra, azonnal felfogadnak. Jelentkezzék: Timișoaran, I., Lovinici-u., 4. Komancsek. (1118)

TANULÓLEÁNYT, 8-12 év közöttit, felfogad **Krateyl-cirkusz** Timișoaran, Érdeklődni szombaton 4-6 között a pénztárnál. (5431)

KERESK nutria-, vakondok-, vagy rövid pászma-bundát vagy kabátbéljést. **Winkle**, Timișoara, I., Paul Chinezul-u., 6. Táv. : 25-92. (5429)

ROYAL-mozgó, Arad
ALEXANDRI-UTCA
Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor
Kellemesen fűtött terem

Ma. **A Dörös-tenger titkai**
Harry Baur kiváló alakításával.

IDŐSEBB mindenest felfogadok. Jelentkezzék d. e. 9-11-ig és d. u. 2-4-ig. Cím: Timișoara IV., I. C. Bratianu-utca 12, II. em., 4. (1103)

TAVASZIKABÁT és új koptató (strapa) öltöny eladó. Timișoara III., Memorandului-u. 36, I. ajtó. (1100)

KOMBINÁLT szoba, konyhaberendezés, rekamió, kerek asztal 3 fotójjal eladó. Cím: Ország, Timișoara III., Penelope-u. 12-14. (1099)

TANULÓLEÁNYOKAT felfogadnak **Kirsch Olga** divatszalonjában, Timișoara III., Memorandului-u. 36. (1098)

ALBÉRLŐT kellemes otthonba felfogadnak. Villamos megállóhely a közelben. Timișoara IV., Fröbl-u. 1, 7. ajtó. (1097)

ARO-mozi, Arad Táv. 24-45. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor Bej. sz. 1446-1942

Ma. **A koronatanu** Sibille Schmitz, Ivan Petrovics

ELADÓ díofurniós ebédő, rádióállvány, diszasztalka, állólámpa, citromszíni tolokoszi, virágállvány, toaletti- és kézimunkasztal, Timișoara, táv. : 16-13. (1095)

ELADOK VAGY ATADOK teljes lakást, amelyben van: szoba, konyha, mellék-helyiségek, teljes hálószoba, félhálószoba, szekrények, éjjeliszekrények, stb. Timișoara IV., Garii-u. 4. (1034)

OLCSÓN ELADÓ keményfa-hálószoba, ágy sodronnyal. Timișoara, Carol-körút 63. Var. (980L) (980S)

BEJARÓNÓT, főzni tudót, azonnal felfogadnak nagy fizetéssel, Timișoara, Bonnazu. 13. 5. ajtó. (1101)

RHODE-fajta kakasok eladók. Megtekinthetők: Arad, Iosif Vulcan-utca 11. EMGE. (1070)

CORSO-MOZI, Arad Távbeszélő 23-54. Bej. sz. 9616-1939 Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor

Ma. **Szerelmi tánc**
Az olasz filmgártás remeke.

VEVSZÜNK egy, esetleg két régi íróasztalt, Timișoara, táv. : 44-61. (5427)

JÓL FŐZŐ mindenest bejárónót, tisztát, rendszeretót, 3/4-től délután 4-ig, azonnalra, vagy március 1-re keresnek. Cím: Timișoara I., I. Buteanu-utca 1., 1. ajtó. A Banatia mellett. (5428)

FIATAL cipésszegédet keres azonnalra, állandó munkára a Dióssy-féle cipőüzem. Timișoara II., Prota Gheorghievici-u. 7. (1036)

JELÉS festményeket minden mennyiségben veszünk, különféle festményeket bizományba átveszünk és gyors eladásukat biztosítjuk „**ARTA PRUMOASA**” Timișoara IV., Carol-körút 8. Bej. szám 261/10704/941. (1058)

IDŐSEBB, egyszerű mindenest, főzni tudó munkabíró nőt keresek. Ajánlatokat kérek: Parohia rom. cat. Sanmihail-german. Timiș megye címre. (1044)

LAKÁST, egy- vagy kétszobásat, esetleg albrétit, keres házaspár azonnalra. Timișoara. távbeszélő 32-17. (1050)

AZONNAL alkalmazok fiatal segédet, aki a vegyeskereskedésben már dolgozott. **Blau Ignác**, Timișoara II., Stefan cel Mare-u. 51. Bej. szám 14/7558/935. (1051)

ÜGYVÉDI iroda Timișoaran keres románban kifogástalan, magyar és német helyesírásban jártas gépirónót. Jelentkezés iratokkal I., Mercy-u. 9. alatt. (987)

PIANINÓT, jó állapotban levőt bérelnék. Táv. : 34-79. Timișoara, III., Vladica Badescu-utca 8. (1106)

SZAMTANISTA ismétlő együtt-tanulást (korrepetálást) vállalko liceumi tanulókkal, valamint felső számtan-tanítást is. Timișoara, táv. : 31-20. (1080)

KALAPKÉSZÍTŐ nőt (masamódot), önálló munkaeót, jó fizetéssel, évi állásra, azonnal felfogadnak. Ajánlatokat „Jó fizetéssel” jellegre a timișoara kiadóba kérik. (1082)

BETEG édesanyám mellé keresek egy leányt, vagy asszonyt, aki ott is laknék. Ugyanott férfi-télikabát eladó. **Hamburger**, Timișoara IV., Dimitrie Sturdza-utca 58. (1015)

KERESK azonnalra száraz, nagy helyiséget butornak. Ugyanott eladó konyhabutor, gyermek-kád, különféle butordarabok. Megtekinthetők 10-12-ig, Timișoara, I., Eugen de Savoya-utca 12. A házmesternél. (1091)

MEKSZIKÓI FONOTT SZANDÁLT bármilyen színben rendelhet. Timișoara, III., P. Vasici-utca 7, szám alatt, Bej. szám: 2821/1943. (763)

4+1 CSÖVES hálózati rádiókészülék eladó. Timișoara IV., Popovici Barcianu-u. 16. (1073)

VILÁGOS, nagyobb műhely-helyiséget keresek a Mária-szobor, vagy a Kültér közelében. „**Arta-Frumoasa**”, Timișoara, IV., Carol-körút, 8. Bej. szám: 261/10704/1941. (1057)

HÁLÓSZOBA, világos tölgy, tükrökkel és márványlapokkal, eladó. Timișoara Vasile Lupu-u., 16. Déluán 3-5 között. (1093)

HAZ ELADÓ a III. kerületi Leta-utca-ban. Eladó továbbá gyermekágy, konyhaasztal és székek, rádió-asztal, szőlőpermetező. Timișoara, III., Eneas-u. 35. (1089)

50 ÉVEN felüli bejárónót, iratokkal, azonnal felfogadnak. Timișoara, III., Virgil Onitru-u. 19, 2. ajtó. (1085)

ÖNÁLLÓ kalapkészítő nőt (masamódot) azonnal felfogad, **ANETA** kalapszalon, Timișoara, IV., Berthelot-körút, 14. Bej. szám 6/1288/1942. (1083)

VENNÉK pótkocsit, 3000-5000 kg. teherbírást, lehetőleg gumikereket. Timișoara, Timocului-u., 17. Táv. : 20-19. (1079)

IDŐS házaspár két-három kisebb gyermek gondozását vállalja. Cím a timișoara kiadóhivatalban. (1105)

TÖMÖR, nagy iratszekrény, ügyvédi irodában kiválóan alkalmas, eladó. Ugyanott használt férfi télikabát közepetremre és különféle padláshalmi is eladó. Arad, Doamna Balasa-utca 149. (750)

KRATEYL-CIRKUSZ
Timișoaran, a Gyárvárosban, a Badea Carian-terem.
A cirkusz jól látott.

Ma. szombaton és vasárnap két-két előadás, délután 4 és este fél 9-kor
Sandi, Ernesto és Gino felléptével.

A műsor végén **új viglátók**.
Előadás után villamos közlekedés.

ELADÓ helyszüke miatt egy teljes leányszoba, hálószoba, önémet ebédő-szekrény, különféle butordarabok és egy cimbalom. Cím: Timișoara III., Onitru-u. 1. 2. ajtó. (889)

MINDENES eselédleányt vagy bejárónót, iratokkal, azonnal felfogadok. Timișoara III., Odobescu-u. 6, 2. ajtó. (879)

ELADÓ férfi-sportöltöny, női borvöröse kabát vörösróka gallérral, tiszta gyapjából készült tavaszi kosztüm, mind elsőrendű. Timișoara, távbeszélő 10-36. (939)

TARSAT keresünk kötöttáru-üzemhez (tricotage.) Cím a timișoara kiadóban. (904)

KIFOGASTALAN szilbunda eladó. Megtekinthető **Farkas Sándor** szicsnél, Timișoara III., Carol-körút 9. Bej. szám 973/1931. (940)

KÖZLEMENY ZSIDÓK RESZERE
A romániai zsidóközpont timiș-torontal-megyei hivatala felszólítja mindazokat a zsidó férfiakat, akiknek az 1943. évre szóló közmunka alól való felmentési és munkavállalási könyvecskéjük van, hogy e könyvecskének az 1944. év első felére való becsatolása céljából, a hivatal Timișoara, II., Kunz-sor 2. szám alatt lévő helyiségében az alábbi sorrendben tartoznak jelentkezni:
Hétfőn, február 21-én az A, B, C, D, E, I és J kezdbetűsök; Kedden, február 22-én az F, G, H kezdbetűsök; szerdán, február 23-án a K, L, N, O és Qu kezdbetűsök; csütörtökön, február 24-én az M, P, R, T, U és W kezdbetűsök; pénteken, február 25-én az S, Sch, St, és Sz kezdbetűsök.
Kötelesek magukkal hozni két igazolmány-fényképet, valamint a felmentési könyvecskének egyszerű irógepen irt másolatát, vagy fényképmásolatát. Figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy okvetlenül a részükre kitűzött napon tartoznak jelentkezni, a hatánap lejártá után a jelentkezőseket nem veszik figyelembe.

A Romániai Zsidóközpont
Timiș-Torontal-megyei Hivatal